

••X HISTORICKÁ DETEKTIVKA X••

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ



DŮM
SMRTI

••X PŘÍPAD SESTRY FIDELMY X••

Dům smrti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz



Peter Tremayne
Dům smrti – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS  **MEDIA**

..✎ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ☞..

*PETER
TREMAYNE*

*DŮM
SMRTI*

VYŠEHRAĐ

Copyright © 2021 by Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-267-3133-7
ISBN e-knihy 978-80-267-3135-1 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-267-3138-2 (1. zveřejnění, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-267-3139-9 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Susanně Kleemanové
Vítej v bláznivém světě spisovatelů

*A Findias tucadh claidhim Nuadad;
ní thernadh nech uadha;
o dobertha as a intig bodba,
ní gebtha frís.*

Z Findiasu přinesli pak meč Nuadův;
nikdo se před ním nedokázal skrýt,
jakmile byl vyňat z bitevní pochvy,
nebylo před ním úniku.

Lebor Gabála Érenn, dvanácté století

Tento příběh se odehrává v posledních dnech měsíce známého ve starém Irsku jako *giblean*, měsíc hus letících na sever. V moderním kalendáři by odpovídal dubnu. Píše se rok 672. Rychle se blíží následující měsíc *cét samhain*, tedy květen, první měsíc léta. Právě tehdy se na mnoha místech všech Pěti království Erinu slavil svátek Beltaine, tedy Belových ohňů. Šlo o tajemnou dobu, kdy se znovu oživovaly prastaré rituály z pohanských dob. Tento svátek označoval konec temné poloviny roku, okamžik, kdy se musely uhasit všechny ohně, aby poté mohly být znovu rituálně zažehnuty od slunečních paprsků. Šlo o význačnou druidskou oslavu, kterou nová křesťanská víra nedokázala nikdy docela potlačit, a tak byla na radu papeže Řehoře Velikého biskupu Mellitovi, jenž se v roce 601 n. l. vypravil jako misionář do Británie, zakomponována do křesťanských svátků. Do dnešního dne se první máj slaví na mnoha místech světa.

V mumanském království (dnešní irské provincii Munster) šlo o dobu, kdy se scházela *ceithirfine* krále Colgúa, tedy rada tvořená sedmi nejdůležitějšími eóganachtskými náčelníky, kteří se mohli kriticky vyjádřit ke královi vedení země. Pokud byl jeho způsob vlády shledán uspokojivým, rada vyvrcholila tím, že králi byl podán posvátný meč boha Nuady, jež král pozdvihl na znamení, že je spravedlivý a právoplatný vladař. O sedmi eóganachtských náčelnících uvedených v nejranějších genealogiích je podrobně pojednáno v zásadní práci profesora Francise J. Byrnea *Irish Kings and High-Kings* (Irští králové a Nejvyšší králové, 1973). Šlo o vládce rodů Eóganacht Chaisil (Cashel), Eóganacht Áine, Eóganacht Loch Léin, Eóganacht Glendamnach, Eóganacht Árann, Eóganacht Ráithlinn a Eóganacht Aithir

Chliach. I já zastávám názor, že rod Eóganacht Ruis Argait byl k výčtu dodán mnohem později, když se do Mumanu tento lid přistěhoval z Osraige, ale nakonec mizí v temnu dějin.

Profesor Byrne přichází s tvrzením, že lid Déisi a Uí Liatháin nebyl spřízněn s rodem Eóganachtů, ale že je vázalo příbuzenství k Uí Fidgente. Ovšem v textu pocházejícím z osmého století, obecně známém pod názvem „Vypuzení rodu Déisi“, jeho pisatel tvrdí, že tento klan byl s Eóganachty spřízněn, a právě to, že vládci rodu Eóganachtů toto příbuzenství popírali, stálo u zrodu nepřátelství mezi nimi.

Chronologicky tento příběh navazuje na události popsané v knize *Doupě vlkodlaka*, kdy se Fidelma a její společníci vrátili do královské pevnosti v Mumanu, když se jim podařilo zachránit princeznu Gelgéis, jež se měla krátce poté provdat za Fidelmina bratra, krále Colgúa.

Nikdy jsem neměl ve zvyku poučovat čtenáře o výslovnosti irských slov, zvláště když jde o irštinu Fidelmina období, označovanou jako stará (klasická) irština. Na webových stránkách Mezinárodní společnosti sestry Fidelmy zájemce nalezne stručný přehled výslovnosti, založený na anglické fonetice. Výjimečně jsem se ale rozhodl uvést zde výslovnost jména lékárníka bratra Conchobhara, neboť se vymyká běžným pravidlům – *Krahur*.

Dobrodružství, při němž se Fidelmě podařilo znovu získat meč Nejvyššího krále Sechnussacha mac Blathmaica (665–671 n. l.), je popsáno v povídce „Meč Nejvyššího krále“ ve sbírce *Bohlelav o nešporách* (anglicky 1999). Mé díky patří Davidu R. Wootenovi za jeho rady ohledně praktických aspektů posvátného meče Nuadova.

Sestra Fidelma z Cashelu, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Cashelu

Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr

Finguine, princ z Glendamnachu, *rodamna* neboli následník trůnu

Dar Luga, *airnbertach* neboli hospodyně v královském paláci

Fíthel, vrchní brehon mumanský

Opat Cuán z kláštera v Imleachu, také biskup cashelský

Bratr Conchobhar, apatykář

Bratr Laig, lékař

Bratr Fidach, kaplan

Bratr Dáire, knihovník

Cainder, kuchyňská služka

Sestra Ernmas

Bojovníci Nasc Niadh neboli Zlaté obroučky

Gormán, znovu ustavený velitel *cathy* neboli vojenské jednotky Colgúových bojovníků

Enda, velitel *lucht-tighe* neboli domácích ozbrojených hlídek

Luan, bojovník

Dego, bojovník

V městečku Cashel

Rumann, majitel hostince

Della, Fidelmina přítelkyně a matka Gormána

Aibell, Gormánova manželka

Gobán, kovář

Princové a hosté v Cashelu

Elódach, princ lidu Eóganacht Áine

Congal, princ lidu Eóganacht Loch Léin

Furudrán, princ lidu Eóganacht Airthir Chliach

Moncha, jeho manželka

Selbach, princ lidu Eóganacht Ráithlinn

Blinne, jeho manželka

Esnad, společnice Blinne

Donennach, princ lidu Uí Fidgente

Céit, syn Conmaela, jeho tělesný strážce

Conrí, vojevůdce lidu Uí Fidgente

V Ráth na Drínne

Ferloga, hostinský

Lassar, jeho manželka

Echdae, majitel vozu z Dairinisú

V Cluain Meala

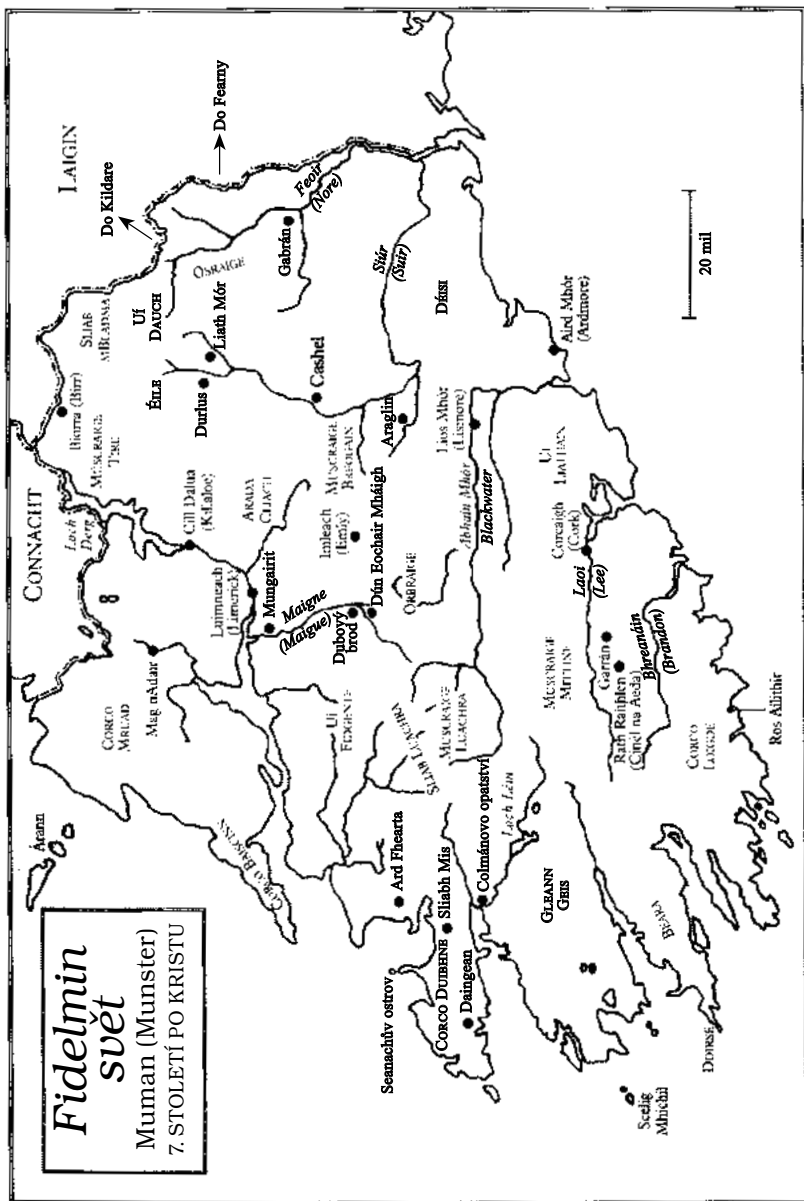
Arard, *bo-aire* neboli soudce

Další zmiňování

Princ Cummasach lidu Déisi

Muman (Munster)
7. STOLETÍ PO KRISTU

7. STOLETÍ PO KRISTU



Fidelma zastavila svého šedobílého galského koně na mírném vršku, přes který vedla široká cesta. Ta pak mířila dál přes nízko položenou rovnou planinu, jež se táhla k jihu jako zelený koberec a končila impozantní vápencovou horou, která se zvedala nad okolní krajinou. Ačkoliv se k pevnosti svého bratra, vypínající se na onom skalním ostrohu, blížila už nesčetněkrát, znovu cítila potřebu na okamžik se zastavit a pokochat se tím majestátním pohledem. A pokaždé pocítila sympatii ke svému předku Conallu Corcovi, jenž se již před mnoha stoletími rozhodl vybudovat na tom místě hlavní město svého království Mumanu. Muman ležící na jihozápadě ostrova byl nyní největším z pěti království Erinu.

Fidelma se předklonila a poplácala svého koně po šíji. Pojmenovala ho Aonbhárr, po kouzelném koni boha oceánů Mananána Mac Lira; ten bájný oř dokázal cválat po zemi i po moři. Potom se v sedle protáhla a zhluboka se nadechla. Ve vzduchu bylo znát jaro a ona se cítila bytostně spokojená; zažívala prostou radost nad tím, že je na světě.

Ještě nebylo poledne, ale slunce už stálo vysoko na bezmračném nebi a vrhalo přes planinu stíny směrem k západu. Travnaté louky kolem veliké cashelské skály se už před stoletími proměnily v obilná pole, neboť půda v těch končinách byla bohatá a úrodná. Jasně zelený koberec nyní tvořily rašící výhonky ječmene, ovsa a pšenice. Sedláci obilí zaseli teprve před pár týdnů, v pravidelném čase na ranou jarní výsadbu. Za několik měsíců se klasy budou tyčit do metrové výšky, zezlátnou a budou připravené na sklizeň. Na polích rašícího obilí panoval teď poměrně klid, neboť plodiny se nyní nacházely v mezičase, kdy už přestaly zajímat ptáky, protože sazenice byly příliš veliké na sezobnutí,

ale zdaleka ne ještě dost zralé, aby se opeřenci začali vrhat na zralá zrnka.

Fidelma si povšimla, že ačkoliv nebe bylo skoro jako vymetené, nad poli po její pravé ruce se vzneslo hejno holubů hřivnáčů, kteří s divokým mácháním křídel zamířili téměř kolmo k obloze, ale potom se spustili níže v typickém klouzavém letu. Tento největší druh holubů byl smrtelným nepřítelem rolníků pečujících o obilná pole; když byly klasy zralé, na pole se snesla obrovská hejna hřivnáčů, která dokázala celou úrodu dokonale zplenit. Fidelma se v duchu napomenula, když se na okamžik dojala nad drobnými ptáčky připomínajícími vrabce, kteří v keři, kolem něhož právě projížděla, na chvílku vyděšeně přestali se svým trylkováním, dokud se trochu nevzdálila. Dobře totiž věděla, že malé pěvušky dokážou napáchat téměř stejnou škodu jako hřivnáči.

Zavřela oči, natočila tvář k rannímu slunci a zhluboka dýchala, jako by se pokoušela pojmout do sebe jeho hřejivý svit. Jarní slunce ale zatím příliš tepla neposkytovalo. I tak si ale ještě chvíli užívala jeho paprsky, než nakonec svého koně mírně pobídla po cestě vinoucí se k mohutnému šedému hradu.

Toho rána se jí zachtělo vyjet si k severu po široké stezce vedoucí směrem k Durlus Éile. Měla v úmyslu jet tou rovnou mírnou krajinou jen několik málo mil, nežli se obrátí na zpáteční cestu. Panovalo mírné počasí, na bledě modrém nebi nebylo téměř mráčku a od západu vanul teplý větřík, který jako by předpovídal příchod letních měsíců. Na břehu malého potůčku se rozhodla na okamžik zastavit; seskočila ze sedla, opřela se o kmen velkého tisu a zaposlouchala se do melodického zurčení proudící vody. Ten zvuk ji uspával a ona měla dojem, že by tam dokázala stát navěky.

Byla ráda, že se může vydat na osamělou projížďku, poslední dny totiž trávila všechen čas v bratrově pevnosti přeplněné lidmi. Nyní měli v hradu velice napilno, neboť se blížily každoroční oslavy svátku Beltaine, který provázela velká pouť s trhem. Ovšem ještě důležitější než trhovci a zábava bylo pravidelné setkání sedmi princů z rodu Eóganachtů, rada zvaná *ceithirfine*, jež se scházela každý rok a tvořili ji královi vzdálení bratraci ze čtvrtého kruhu královské moci. Pro Fidelminu bratra Colgúa to byl nesmírně významný sjezd, neboť při něm coby král Mumanu musel svým příbuzným předložit zprávu o svém panování

v uplynulém roce, a ti se potom usnesli, zda jeho dosavadní způsob vlády schvalují. Každoroční Belovy ohně, kdy se konaly oslavy a hostiny, měly původ v prastarém pohanském festivalu zasvěceném Belovi, světlohoši. Hlavní den oslav označoval začátek léta a slunečnou polovinu tradičního roku. Ani nová víra ho nedokázala potlačit, a tak se svátek slavil s požehnáním opatů a biskupů. Sám papež Řehoř Veliký vyhlásil, že pokud se pohanské oslavy a rituály nedají vymýtit, je nejlepší je posvětit a přijmout coby součást nové křesťanské víry.

Několik z oněch sedmi náčelníků s manželkami a doprovodem už do paláce dorazilo. Většina jejich průvodců a tělesných strážců pak odešla do pevnosti Ráth na Drínne, kde se ubytovali. Ono místo bylo hlavním dějištěm oslav, leželo nedaleko od královského paláce jižním směrem. Zanedlouho do pevnosti přibydou i zbývající vladaři a preláti. Mezi nimi měl být i opat Cuán z Imleachu, vrchní biskup celého království. Ten se měl ujmout svatebního obřadu Fidelmina bratra, který hodlal pojmout za manželku princeznu Gelgéis z Durlus Éile. Svatba musela být odložena kvůli tomu, že princezna byla nedávno unesena, Fidelmě se však podařilo ji nalézt a zachránit.

Jediné, co Fidelmě kazilo příjemnou samotu toho rána, byl provinilý pocit, že ten čas netráví s Eadulfem a jejich malým synkem Alchúem. Eadulf se rozhodl využít příležitosti a vzít chlapečka do kláštera Imleach Iubhair, opatství Hraničních tisů, které založil blahoslavený Ailbe, jenž jako první přinesl novou víru do mumanského království.

Když se Fidelma přiblížila na dohled k bratrově pevnosti, zahlédla vícero osob, které se tam věnovaly svým každodenním povinnostem. Od severu skála, na níž byl hrad vystavěn, působila nepřístupným, přísným, ba až nepřátelským dojmem. Jediný vchod do majestátní královské pevnosti ležel na jižní straně vrchu a na téže straně také vyrostlo ve stínu hradních zdí, tyčících se do výše více než šedesáti metrů, malé městečko. Fidelma musela velkou skálu celou objet a potom se vydat po příkře stoupající příjezdové cestě k mohutným dubovým vratům na jejím konci. Povšimla si, že u vchodu postává skupina bojovníků domovní stráž *lucht-tighe*, početnější nežli obvykle. Vojáci se často u brány srocovali a vyměňovali si novinky a zvěsti, které se na hradě šířily, ale tentokrát muži působili neobyčejně rozrušeně.

Co Fidelmu vyplašilo, byl výraz ve tváři Endy, velitele domovní stráže, když se k ní ve spěchu vydal přes kamenné dláždění paláce. Zatímco přitahovala svému koni otěže, uvědomila si, že i z celého Endova těla vyzařují obavy, přesně odpovídající jeho staženému obličejí.

Na okamžik se zastavil, aby popadl dech – málokdy se stávalo, aby byl bez dechu, ale Fidelma vzápětí pochopila, že to není následkem tělesné námahy, nýbrž citového pohnutí. Rysy tváře měl napjaté a byl nápadně bledý.

„Paní,“ vyrazil ze sebe, „paní, musím tě okamžitě odvést ke králi.“

Pocítila ledové bodnutí hrůzy.

„Colgú? Stalo se něco mému bratrovi?“ Zvýšila hlas, až její slova zněla téměř jako křik, a přitom se svezla z koně a hodila opratě mladému podkonímu, který k ní přispěchal, aby si od ní koně vzal.

Mladý bojovník zavrtěl okamžitě hlavou a potom se otočil, aby ji odvedl přes hradní nádvoří.

„Ne, paní, tvůj bratr je v pořádku. Ale musíš rychle se mnou.“

„A co můj manžel Eadulf, není s ním nic? Nebo se něco stalo našemu synu Alchúovi?“

Enda se k ní obrátil s téměř prosebným výrazem v očích.

„Paní, nakolik je mi známo, Eadulf i tvůj syn jsou v pořádku. Ale král tě netrpělivě očekává. Pojd' prosím ihned za ním.“

„Takže nejde o zprávu z Imleachu?“ naléhala a stále se zdráhala pohnout z místa. „Opravdu se nic nestalo mému synkovi ani jeho otci?“

Enda uslyšel, s jakou nejistotou to vyslovila, a neunikl mu ani strach v jejích očích.

„Paní, z Imleachu jsme žádnou zprávu neobdrželi. Skutečně věřím, že Eadulf i tvůj syn jsou v pořádku. Pojd' prosím se mnou.“

Málem se přes kamenné dláždění rozběhl, zamířil ke vchodu do hlavní budovy, v níž se nacházely královny soukromé komnaty. Strážný u dveří ztuhl a zasalutoval, když viděl, že se blíží králova sestra, potom se otočil k bronzovým držadlům na velkých dubových dveřích a rychlým pohybem je otevřel, aby Fidelma s Endou mohli vstoupit. Fidelma ve spěchu následovala Endu známou chodbou ke královým pokojům. Další strážný, který na konci chodby sledoval jejich příchod, se otočil, zaklepal na dveře za sebou, otevřel je a ustoupil stranou. Enda také ukročil a nechal

Fidelmu vejít do soukromé přijímací komnaty krále a potom za ní dveře zaklapl a nechal ji o samotě s jejím královským bratrem.

Colgú se zarazil, až do té chvíle zřejmě nepokojně přecházel před krbem tam a zpět. Vykročil k ní a rozpráhl ruce na uvítanou. Náhodný pozorovatel by neměl potíží vysledovat mezi nimi příbuzenské pouto: oba měli tytéž rusé vlasy, stejné zelenomodré oči a podobné rysy obličeje. V jeho tváři se nyní jasně zračily obavy, když se k sestře vydal s nataženými pažemi.

„Fidelmo, mám špatné zprávy...“ začal a potom se zarazil.

„Špatné zprávy? Už mi řekli, že se nejedná o tebe, Eadulfa ani Alchúa...“ V tu chvíli si uvědomila, že se zapomněla zeptat na jednu důležitou osobu, a v duchu se proklela za své sobecké přehlédnutí. V obavách jí vylétlo obočí. „Nejde snad o Gelgéis...?“ Zarazila se. „Měla jsem za to, že jde jen o nějakou nepodstatnou drobnost, kvůli níž se rozhodla rozjet zpět do Durlus Éile. Nestalo se snad něco jí?“

Dobře věděla, jak moc pro jejího bratra princezna Gelgéis znamená, i ona sama se s ní důvěrně spřátelila. Uběhl sotva týden a pár dní od té doby, co se Fidelmě podařilo Gelgéis zachránit v horách Cuala v sousedním království Laiginu poté, co byla princezna zajata a držena tam jako rukojmí. Colgú ale začal okamžitě vrtět hlavou a vážný výraz v jeho tváři se nijak nezměnil.

„Gelgéis je v pořádku,“ odpověděl bezbarvým hlasem. „Ale bratr Conchobhar je po smrti.“

V první chvíli Fidelmina mysl odmítla tu novinu přijmout. Pak Fidelma pocítila bodnutí viny, neboť si uvědomila, že nejprve ji zalil okamžik úlevy, když uslyšela, že její nejbližší jsou v bezpečí. Vzápětí jí ale otrásla vlna zármutku, protože starého apatykáře znala od narození.

Bratr Conchobhar byl nejen lékárníkem královského paláce, ale také postavou, která se v jejím životě nejbližší podobala postavě otce. Když její královský otec Failbe Flann zemřel, jeho tři děti – Fidelma a její starší bratři Colgú a Fogartach – zůstali bez jakékoliv ochrany a opory. Na trůnu Failbeho Flanna vystřídala řada několika vzdálených bratranců a krom jediné výjimky nechtěl mít nikdo z nich s Failbeho potomky nic společného. Každý z nich se vydal svou vlastní cestou. Colgú se rozhodl pro dráhu válečníka, Fogartach se vydal hledat štěstí do cizích krajů a Fidelma s podporou bratra Conchobhara odešla studovat

právo a pak se uchýlila do bezpečí mezi řeholnice v klášteře Cill Dara. Teprve když na trůn nastoupil další jejich bratranec, Cathal Cú-cen-Máthair z Glendamnachu, byl Colgú povýšen na králova nástupce, *rodamnu*. Od té chvíle se situace Failbeho dětí poněkud vylepšila. A když Cathal zemřel na žlutý mor a Colgúa korunovali králem, Fidelma se vrátila do Cashelu v roli jeho právní poradkyně.

Během jejich nelehkého dětství jim starý bratr Conchobhar vždy stál věrně po boku, vedl je a radil jim, jak nejlépe dokázal. Ve Fidelmě začal sílit pocit viny nad tím, že v prvním okamžiku cítila úlevu, že se ony špatné zprávy netýkají její bezprostřední rodiny. Bratr Conchobhar byl v mnoha ohledech ještě víc než rodinný příslušník. Byl jí i Colgúovi průvodcem, učitelem a přítelem. Nyní na tu událost ale dokázala nahlédnout s nečekaným nadhledem. Staří lidé odcházejí. Tak už to na světě chodí. Bylo ovšem zřejmé, že její bratr je nezvykle rozrušený, což se mu nepodobalo – za život už přišel o mnoho společníků, přátel a příbuzných, kteří padli v bitvě nebo je sklátila zákeřná nemoc dříve, než měl přijít jejich čas, a vždy se k jejich osudu stavěl vyrovnaně.

„Viděla jsem bratra Conchobhara ještě dnes ráno,“ pronesla Fidelma zamyšleně. „Zamával mi, když jsem za rozbřesku vyrážela z hradu. Jeho skon musel přijít skutečně náhle, ale snad bychom za to měli být vděční – lepší nežli dlouhodobě trpět ochablostí a nemohoucností.“

Neuniklo jí, že ve tváři jejího bratra se mihl stín hněvu, jenž ale vzápětí zase zmizel, a zauvažovala, co ho mohlo vyvolat.

„Ta zpráva mě naplňuje velikým zármutkem, bratře,“ pokračovala. „Jeho moudré rady nám všem budou nesmírně chybět. Prožil ale dlouhý a dobrý život, a pro všechny si nakonec přijde smrt. Když mi ráno mával, vypadal šťastně, a v tom musíme nyní všichni nalézt útěchu. Neříkalo se snad, že bratr Conchobhar se narodil v dobách panování Ferguse Scandala? To by znamenalo, že se dožil nejméně –“

Colgú ji přerušil ostrým hlasem: „Bratra Conchobhara zavraždili.“

Fidelma na svého bratra nevěřicně zírala. Potom se prudce posadila na nejbližší židli. Na chvíli jako by jí celé tělo dokonale ztuhlo, pak začala pomalu vrtět hlavou, jako by odmítala jeho slovům uvěřit. Pokusila se odkašlat si, hrdlo se jí po bratrových slovech stáhlo.

„Jak ho zavraždili? Odjela jsem z pevnosti dnešního rána těsně po rozednění. A zahlédla jsem ho, když jsem projížděla hlavní branou. Byl na protější straně nádvoří, odkud mi pokynul rukou. Měla jsem dojem, že se chystá vejít k sobě do lékárny.“

„To nic nemění na tom, že před několika málo okamžiky jej našli mrtvého,“ opáčil její bratr úsečně. „Měl rozdrcenou lebku.“

„Víš se, kdo má ten čin na svědomí?“

Colgú máchl netrpělivě rukou. „Prozatím nikoliv. V této chvíli se zdá, že ho napadli a oloupili, když byl u sebe v lékárně.“

Fidelma vytřeštila oči. „Oloupili? Kdo by chtěl okrádat apatykáře? To přece nedává smysl. Léčivé rostliny a byliny si může kdokoli kdykoliv nasbírat sám.“

„Možná mohl mít u sebe i jiné věci, které by případného zloděje mohly nalákat,“ pronesl její bratr váhavě.

„Jiné věci?“

„Vždyť víš, jaké rituály zde na hradě při oslavách Beltainu dodržujeme. Bratr Conchobhar byl Strážce meče a několika dalších posvátných předmětů používaných při obřadu, kdy se potvrzuje králova moc.“

„Mohli by nějací zloději být skutečně tak hloupí, že by se pokusili ukrást tak známé a slavné předměty přímo z královského paláce? Přece by se jim nikdy nemohlo podařit je prodat.“

„Leda snad nějakému nepříteli našeho království,“ opáčil Colgú temně.

„To myslíš laiginského krále?“ zeptala se Fidelma ihned.

„Ano, ten mě napadá jako první. Pokud by mu ty předměty padly do rukou, jejich symbolický význam by v zemi dokázal napáchat velké škody.“

Fidelma musela chtít nechtě přiznat, že pro podobné věci a jejich důležitost nemá velké pochopení. Po smrti svého otce strávila většinu dětství a mládí studiem práva, oslav a rituálů u dvora se účastnila jen výjimečně.

„Faktem je, že z jeho lékárny zmizelo několik ceremoniálních předmětů nevyčíslitelné ceny,“ vysvětloval jí bratr. „Myslím, že to plně pochopíš, až uvidíš, kde bylo nalezeno jeho tělo.“

Fidelma se zamračila. „Ty mě snad žádáš, abych se toho případu oficiálně ujala?“

„A na koho jiného bych se měl obrátit?“ zvolal Colgú. „Vrchní brehon Fíthel odjel rozsoudit případ prince Finguina z Glendamnachu v jeho kraji.“

Fidelma chvíli neříkala nic, ale nakonec rázně promluvila: „Přijímám. Kdo zavražděného objevil?“

„Enda!“

Fidelmu to mírně uklidnilo. Věděla, že Endovi může naprosto důvěřovat; doprovázel ji s Eadulfem již při celé řadě dobrodružství. „Zavoláme si ho sem. V podobných případech hraje čas důležitou roli.“

Colgú zavolal Endovo jméno a mladý bojovník bez meškání vstoupil.

„Žádám, abys mé sestře pomáhal při šetření případu vraždy bratra Conchobhara. Fidelma povede vyšetřování.“

Enda mírně sklonil hlavu směrem k Fidelmě. „Jsem ti cele k službám, paní.“

„Popiš mi přesně, jak došlo k tomu, že jsi tělo bratra Conchobhara objevil,“ požádala ho okamžitě.

Mladý voják se napřímil v ramenou a ve tváři se mu zračilo pohnutí nad tím nevíтанým úkolem. I on starého apatykáře znal řadu let a měl ho velice rád.

„Dnešního rána mi svěřili pochůzku, která mě zavedla do lékárny. Měl jsem za úkol zjistit, zda bratr Conchobhar nemá nějaký *barrlus*, jež by mohl poskytnout našemu kuchaři.“ Fidelma

nepochybovala, že řeč je o kuchaři, který má na starosti jídlo v kasárnách palácové stráže.

„Váš kuchař si přece mohl pórek na vaření obstarat sám,“ poznamenala Fidelma puntičkářsky.

„Zrovna mu došel,“ odpověděl Enda, „a já jsem si vzpomněl, že bratr Conchobhar tu zeleninu pěstoval ve své malé zahrádce vzadu za lékárnou.“

„Pokračuj,“ vyzval ho Colgú netrpělivě. Bylo všeobecně známo, že zeleninová a bylinková zahrádka byla odjakživa lékárníkovou chloubou. „Pověz, co se dělo dál.“

„Zamířil jsem k lékárně a vešel dovnitř. Nikoho jsem tam neviděl, ale na tom nebylo nic neobvyklého. Všiml jsem si ovšem přitom, že dveře do zadní místnosti jsou rozražené dokořán. Právě tam bratr Conchobhar prováděl pitvy, a když bylo třeba, připravoval tam i mrtvá těla k pohřbu. Také tam skladoval celou řadu léků.“

Fidelma lékárnu důvěrně znala, od svého návratu do Cashelu tam často chodila pro byliny nebo pro radu starého apatykáře. Máchla netrpělivě rukou, jako by Endu pobízela, aby bez průtahů pokračoval.

„Nějaký instinkt mi napověděl, že mám jít dál. Ve druhé místnosti jsem až vzadu u stěny uviděl, že odtamtud kdosi odtáhl stranou těžkou truhlici a že pod ní se nacházejí padací dveře. Byly sice zavřené, ale všiml jsem si, že petlice jsou odstrčené a jiné zavírání na nich není. To mi připadalo podezřelé – bratru Conchobharovi se to nepodobalo, aby nechal cokoli nezajištěné, když se z lékárny vzdálil. Sklonil jsem se tedy k poklopu a lehce jsem ho zvedl. Uviděl jsem, že od otvoru v podlaze vede dolů žebřík, ale až na dno jsem nedohlédl, protože tam byla tma. Naklonil jsem se k té díře a několikrát zavolal jeho jméno, ale nikdo mi neodpověděl.“

Fidelma netrpělivě vyčkávala, zatímco si mladý bojovník podle všeho třídil myšlenky.

„Rozhodl jsem se, že si zapálím lampu a půjdu se dolů podívat,“ promluvil konečně právě ve chvíli, kdy se ho chystala pobídnout. „V té chvíli mi prolétlo hlavou, že starý pán mohl z žebříku spadnout a nedokázal už se dostat nahoru.“

„Takže ses vydal dolů?“ popoháněla ho Fidelma, která cítila, že se Enda znovu odmlčí.

„Přesně tak, paní.“

„A cos tam našel?“

„Žebřík vedl do hloubky tří nebo čtyř metrů a končil v malé oblé komůrce vytesané do skály. Téměř přesně uprostřed leželo zhroucené tělo bratra Conchobhara. Z toho, jaký mělo tvar, se dalo ihned poznat, že je po smrti. Už jsem za život viděl tolik mrtvých, že jsem o tom neměl pochyb. Došel jsem k němu s lampou blíž a uviděl jsem, že hlavu má zezadu zakrvácenou a opodál leží kámen také od krve. Krom toho v místnůstce nic nebylo; nic kromě těla a kamene. Když jsem se ale kolem sebe znovu rozhlédl, náhle jsem si povšiml úzkého otvoru po straně. Prve jsem ho přehlédl, protože stěny toho skalního prostoru jsou hrubě otesané a vrhaly stíny. Ta černá škvíra byla právě tak dost široká, aby se tamtudy protáhl jeden člověk, pokud by se natočil bokem.“

„Aby se tamtudy protáhl?“ opakovala Fidelma nevěřicně. „Ty ses tamtudy někam dostal? Kam ta štěrbina vede?“

„Ano, vmáčkám jsem se do té chodbičky a cítil, že zem mi pod nohama začíná klesat. Cesta ale netrvala nijak dlouho a ocitl jsem se v dalším kruhovém prostoru. Bylo to tam sotva dost vysoké, aby tam dospělý člověk mohl stát vzpřímeně. Cítil jsem, že mám těsně nad hlavou strop. Vprostřed komůrky byl obdélníkový dubový stůl. Působil robustně. Po stranách měl vyřezané nějaké reliéfy a nahoře ležela jakási dřevěná podložka, na kterou se zřejmě cosi pokládalo. Téměř to připomínalo oltář, který se používá při mších zasvěcených nové víře.“

V tu chvíli ho přerušil Colgú: „Když mi to Enda líčil, nedokázal jsem uvěřit vlastním uším. Domníval jsem se, že svou pevnost znám velice dobře, ale o těchto komnatách vytesaných přímo ve skále jsem neměl ani tušení, nikdy jsem o nich ani slůvko nezaslechl. Když mi Enda zločin přišel ohlásit, požádal jsem ho, aby mě na to místo zavedl.“

„Takže tys už tam byl osobně a viděl jsi tělo bratra Conchobhara?“

„Ničeho jsme se ani nedotkli,“ ujišťoval ji bratr. „Vše jsme nechali přesně tak, jak jsme to našli.“

„Ani já jsem nikdy nic nezaslechla o podzemních komnatách nebo jeskyních ve zdejší skále,“ pronesla Fidelma zamyšleně. „A to jsem v lékárně strávila nepočítaně hodin.“

„Sama si je brzy prohlédneš, až tě tam Enda zavede.“

„Ale k čemu jste ohledně těch jeskyní došli?“

„Když jsem objevil tu druhou komnatu, dospěl jsem k závěru, že právě tam bratr Conchobhar přechovával některé z rituálních předmětů – vzácné relikvie naší dynastie.“

Fidelda se obrátila zpět k Endovi. „Říkals, že v té místnosti už nic dalšího nebylo. Cos tedy dělal dál?“

„Vrátil jsem se do jeskyně, kde leželo tělo bratra Conchobhara. Nic dalšího už jsem tam dělat nemohl, a tak jsem vystoupal po žebříku zpátky do lékárny.“

„Jiná cesta do těch podzemních prostor tedy neexistuje?“

„Ne.“

„Cos udělal pak?“

„Znovu jsem zavřel padací dveře a posunul na ně truhlici pro případ, že by do lékárny přišel někdo další a zmocnila by se ho při pohledu na poklop stejná zvědavost, jakou jsem krátce předtím pocítil já. Pak jsem vyrazil okamžitě za králem, abych mu o svém nálezu podal zprávu. A společně jsme se tam vrátili.“

„To mohu potvrdit,“ přikývl Fidelmin bratr. „Nic dalšího už k tomu asi dodat nelze.“

„Ony předměty nevyčíslitelné hodnoty, ty rituální relikvie, které měl bratr Conchobhar v opatrování – oč přesně šlo?“

„Nejznámější z nich byl zřejmě meč Nuadův. A pak další věci používané při různých význačných příležitostech. Když právě nebyly používány a vystaveny na odiv lidu, bratr Conchobhar je podle všeho přechovával právě v těch podzemních prostorách. Mají nezměrnou cenu.“

Náhle se Colgú prudce zarazil a nápadně pobledl. Ve tváři se mu objevil otřesený výraz. Bez varování vyskočil z křesla a vyrazil z komnaty. I Fidelda se tvářila zaraženě. Vyměnila si rychlý pohled s Endou, který jen pokrčil rameny, vstal a vyrazil králi v patách, těsně následován Fidelmou.

Colgú neměl namířeno daleko. Vběhl do velké síně v paláci, kde se pokaždé konaly oficiální královské hostiny. Zde v králově společnosti hodovali nejen princové a urozené osoby z Mumanu, ale přijímali se zde i návštěvníci ze vzdálenějších království. Dokonce tu k tabuli usedl i samotný Nejvyšší král. Byla to podlouhlá místnost obložená rudým tisovým dřevem, zhruba dvakrát tak dlouhá, než byla široká. Na jednom konci byl stupeň, na němž usedal do prastarého vyřezávaného dubového křesla král. Po obou stranách stála méně majestátní křesla pro

jeho rádce a členy domácnosti. Když se v síni konaly hodokvasy, sloužící přinesli dovnitř dlouhé dřevěné stoly a lavice, k nimž byli podle přesně stanoveného protokolu usazeni hosté a na stěnu za nimi se pověsily jejich rodové štíty a korouhve s erby a znaky. Nyní byla ale hala prázdná.

Colgú se zastavil hned za prahem a očima zalétl k jedinému místu. Za jeho královským trůnem visel téměř přes celou stěnu obrovský gobelín sytě modré barvy, na němž byl zlatým vláknem vyšíty obraz jelena ve skoku. Byl to symbol Eóganachtů, vládnoucí dynastie mumanského království. A vysoko na stěně, až nad gobelínem, byl v symbolicky dominantní pozici upevněn meč v pochvě. Ta byla nádherně zdobena drahokamy, stejně tak jako jílec, který byl jako jediný z celého meče vidět. Při výrobě pochvy se nešetřilo zlatem, stříbrem ani drahými kameny.

Colgú se na meč na okamžik zadíval a vydal tak hlasitý povzdech, že bylo zřejmé, že vychází až ze samotné hloubi jeho duše.

Fidelma viděla ostrí zbraně bez pouzdra při těch několika málo oslavách Beltainu, jichž se v Cashelu zúčastnila.

„Inu, pokud měli pachatelé za cíl loupež, alespoň jim nešlo o krádež tohoto meče,“ pronesla. Potom zaváhala, neboť ji v tu chvíli něco napadlo. „Proč tam ten meč visí už teď?“ zeptala se. „Většinou se tam přece umisťuje až těsně předtím, než má královská rada zasednout. A pokud uvažujeme o tom, že motivem mohla být krádež cenností, můžeme si být jistí, že ten meč není padělek?“

Colgú očima neochotně uhnul od meče.

„Jak to myslíš?“

„Moc toho o těch rituálech nevím, ale vybavuji si, že bratr Conchobhar sem ten meč přinášel a zavěšoval teprve v ten den, kdy se zde o Beltainu sešla tvá rada.“

Ve tváři jejího bratra se okamžitě objevily obavy. Obrátil se k Endovi: „Přines žebřík.“

Enda se vzdálil a za malou chvíli se vrátil se žebříkem. Opřel ho, vystoupal po něm vzhůru a sňal ze stěny meč i s pochvou.

Colgú si ho od něho vzal. Fidelma s Endou čekali, zatímco vytasil zbraň z pochvy a začal si bedlivě prohlížet jílec. Jedna část rukojeti, překrytá stříbrnou mřížkou, byla z bílého křemene zvaného *grianchloch*, což byl kámen zasvěcený starým bohům. Záštita byla zvláštní, vypracovaná precizně z bronzu a zakončená na obou stranách zařatou pěstí. Pěsti byly natočené směrem

k hrotu ostří. Do jednoho zápěstí bronzové ruky byl vsazený zelený smaragd, na protějším byl rudý rubín. Colgú si jílec krátce prohlédl, usmál se a vrátil ho Endovi.

„Můžeš ho vrátit na místo. Nepochybuji, že toto je posvátný meč Nuadův. Ano, jde o *Frecraid* – Odvětitel – symbol naší dynastie. Naštěstí visel v bezpečí zde v síni, nenacházel se v tajných komnatách bratra Conchobhara, když na starého pána zaútočil vrah.“

Fidelmá se na bratra zamračila. „Když jsi měl podezření, že mohlo jít o loupež mumanských cenností, proč jsi meč nešel prohlédnout?“

„Teprve teď jsem si vybavil, že se mě bratr Conchobhar zrovna včera ptal, zda by mohl meč do velké síně zavěsit o něco dříve než obvykle. Jak snad chápeš, měl jsem v hlavě tisíc jiných starostí.“

„A pověděl ti důvod své žádosti? Jistě to bylo dosti neobvyklé?“

„Zmiňoval se, myslím, že by to na okolního prince udělalo mocný dojem, kdyby hned po příjezdu spatřili náš vzácný meč.“

„Kdy sem byl tedy zavěšen?“

„Včera večer.“

„Je tu všem na očích.“

„Pokud máš za současných okolností obavy o jeho bezpečí, mohu sem poslat jednoho ze svých mužů, aby u něj držel stráž,“ nabídl se Enda.

„Ano, asi bych byl klidnější,“ přitakal Colgú.

„Také myslím, že to bude moudré,“ přikývla Fidelma, „dokud si neuděláme lepší představu o tom, z jakého důvodu byl bratr Conchobhar zavražděn.“

„Pokud chtěl někdo ukrást ten meč, stačilo mu přijít sem do síně a vzít ho,“ poznamenal Enda.

„Jestli zloději pronikli do jeskyní bratra Conchobhara se záměrem zcizit posvátné symboly královské moci, pak si zřejmě neuvědomili, že meč už visí zde,“ připomněla mu Fidelma tiše. „Ty ale tvrdíš, že všechny ostatní relikvie z tajné komnaty pod lékárnou zmizely?“

„Ano. Lupiči je možná vzali jen proto, že mají velkou cenu,“ pronesl Colgú pološeptem. „A spokojili se s tím, co ukradli.“

„I tak bude lepší dohlédnout na to, aby zde od této chvíle stál neustále na stráž nějaký tvůj voják,“ řekla Fidelma důrazně.

„Nuže dobrá. Můžeme jen doufat, že zloděje poháněly pouze ziskové motivy. Ovšem symbolická cena meče je nevyčíslitelně

vyšší. Nezapomínejme, že bratr Conchobhar byl Strážce meče a mnoho lidí věří v posvátnou symbolickou moc té zbraně.“

„Inu, meč je pro tuto chvíli v bezpečí. Jaké další vzácné předměty u sebe lékárník přechovával?“ zeptala se Fidelma.

„Mé vědomosti se zakládají pouze na příbězích o starých bozích a bohyních,“ řekl jí Colgú. „Všechno se to týká onoho vyprávění, s nímž jsme všichni vyrostli. Podle legendy Nuada Stříbroruký předal meč *Frecraid*, Odvětitel, našemu předku Eóganu Mórovi jako symbol jeho královské moci. A jistě si vzpomeneš, že Eógan Mór si později sám začal říkat ‚služebník Nuadův‘. Musíme vyřešit případ vraždy bratra Conchobhara co nejdříve. Nepochybně ti nemusím připomínat, že rada se zde má setkat za pouhých několik dní... a všichni mají být svědky obřadu, během něhož mi Strážce meče zbraň předá na znamení, že jsem spravedlivý a právoplatný král.“

Fidelma se na malou chvíli zarazila. „Předpokládám správně, že o smrti bratra Conchobhara prozatím nikdo neví?“

„Prozatím ne,“ ujistil ji Colgú bez zaváhání.

„Strážné jsem ale požádal, aby ostražitě sledovali všechny, kdo z hradu odcházejí,“ ozval se ihned Enda. „Nepověděl jsem jim, oč jde, ale řekl jsem jim, aby mi dali vědět, kdyby jim na osobách opouštějících pevnost bylo cokoliv podezřelého.“

„Klevety se začnou šířit jako oheň,“ pravila Fidelma. „Pokud byl apatykář zavražděn proto, že ho pachatelé chtěli oloupit, nepochybně by z pevnosti uprchli co nejdříve po činu. Nevšimli si strážní od rána ničeho?“

„Dnes z pevnosti prozatím neodešel nikdo důležitý,“ odpověděl jí Colgú. „Hosté, kteří tu byli od včerejšího večera, jsou stále zde. Dnes branou od rána prošla jen hrstka kupců a řemeslníků.“

Zvědavě se na něho zadívala. „Tak ty se domníváš, že tím činem může být vinen jen někdo důležitý? Proč si to myslíš?“

„Kdo jiný by takové předměty mohl chtít krást? Muselo jít o někoho, kdo si byl dobře vědom jejich ceny. Obyčejný zloděj by se bál, že na sebe přivolá pozornost, kdyby je ukradl jen s cílem pokusit se je obratem prodat.“

Fidelma nad jeho slovy zaváhala, ale potom si uvědomila, že její bratr má přinejmenším částečně pravdu.

„Budu potřebovat, aby Conchobharovo tělo prohlédl nějaký lékař. Věčná škoda, že Eadulf odjel do Imleachu. Máme v paláci nějakého člověka s lékařským vzděláním?“

„Domnívám se, že názor lékaře v tomto případě nebude ani potřeba,“ ozval se Enda. „Je zřejmé, že lékárníka pachatel zabil zezadu úderem kamene do hlavy.“

„O postupu vyšetřování rozhoduji já,“ opáčila Fidelma úsečně. „A i zákon vyžaduje, aby tělo bylo náležitě ohledáno, pokud jde o vraždu. Takže, ptala jsem se vás na lékaře v paláci.“

„Je zde jistý doktor, který sem přišel z Imleachu. Dar Luga toho o něm ví hodně.“

Dar Luga byla *airnbertach* neboli hospodyně královské domácnosti a nyní se její role téměř blížila roli palácového správce. Colgú post správce neobsadil od té chvíle, co vyšlo najevo, že jeho poslední správce proti němu chystal spiknutí. Fidelma byla odjakživa toho názoru, že Dar Luga by si krom své praktické role zasloužila i prestižnější titul.

„Dá se tomu člověku důvěřovat?“

„Kdo to může tvrdit s jistotou? Nepobývá v paláci nijak dlouho. Jmenuje se bratr Laig a patří k církevnímu společenství sloužícímu pod opatem Cuánem,“ odpověděl jí Colgú. „Mohu nechat poslat pro Dar Lugu a zeptat se na její názor na něj, pokud si přeješ. Dříve či později jí budu muset o smrti bratra Conchobhara tak jako tak povědět. Právě jí připadne úkol připravit pohřební obřad.“

Fidelma neměla námitek a přisvědčila. Enda došel ke dveřím, zavolal na strážného a řekl mu, aby jim přivedl Dar Lugu. Uběhlo sotva pár okamžiků, než se k nim baculatá hospodyně připojila.

„Řekli mi, že víš něco bližšího o tom novém lékaři?“ spustila Fidelma bez úvodu.

„O bratru Laigovi? Je to tak, paní.“

Jen Fidelma si stačila povšimnout, že postarší ženě se na okamžik stočily koutky směrem dolů ve výrazu nesouhlasu.

„Je spolehlivý?“ zeptala se Fidelma.

Dar Luga na ni chvíli němě hleděla. „K tomu mi nenáleží se vyjadřovat, paní. Mohu vám sdělit svůj názor na něj jako na člověka, o jeho lékařských schopnostech mi není známo nic. Přišel na pokyn opata Cuána s těmi novými mnichy.“

„Prý je to nyní jediný lékař v celém hradě.“

„Setkala jsem se s ním při několika příležitostech. Nemám o něm valného mínění, a pokud jsou jeho způsoby odrazem jeho dovedností, pak bych se raději poohlédla po někom jiném, až budu potřebovat pomoc doktora. Je domýšlivý.“

„Pokud sem ale přišel na doporučení opata Cuána, pak by se dalo předpokládat, že se mu coby lékař osvědčil.“

„Schopnosti lékaře se nedají změřit pomocí *fé*, ale odrážejí se v jeho povaze – ať už dobré, či špatné. Doktor je člověk jako každý jiný.“

Fidelda se na okamžik zamračila a zauvažovala, zda to stará hospodyně myslela jako urážku, když se zmínila o *fé*, tedy tyči, jíž se vyměřoval hrob pro mrtvé tělo.

„Dobrá, беру na vědomí, že toho člověka nechováš v lásce, ale my tak jako tak potřebujeme nyní služby lékaře. Mohla bys ho vyhledat a požádat ho, aby se mi okamžitě hlásil v lékárně bratra Conchobhara?“

Dar Luga se zarazila a v obličeji se jí objevily obavy. „V apatyce bratra Conchobhara? Je tam potřeba lékař? Bratr Conchobhar je přece v tom oboru velice vzdělaný, jistě se mu to nebude zamlouvat. Pokud vím, ti dva se dvakrát dobře nesnášejí, paní.“ Teprve v tu chvíli si všimla Fidelmina výrazu. „Stalo se něco?“

Rozhostilo se ticho a Fidelda vrhla pohled na svého bratra. Ten stáhl zarmouceně tvář. „Dozvěděla by ses to stejně zanedlouho,“ promluvil. „S lítostí ti musím sdělit, že bratr Conchobhar je po smrti.“

Dar Luga přejela očima z jednoho na druhého, jako by těm slovům nerozuměla. Potom jí ze rtů unikl vzlyk a zároveň o krok ustoupila, jako by se měla sesunout k zemi. Enda k ní přiskočil, jednou rukou ji popadl za paži, druhou přisunul židli stojící opodál a pomohl jí opatrně usednout.

Fidelda se k bratrovi obrátila s podrážděným výrazem, ale ten se mezitím otočil ke stolu, vzal pohár, naplnil ho vodou a podal ho své sestře. Ta ho vložila Dar Luze do třesoucí se ruky. Baculatá hospodyně vypila několik doušků a pak jí pohár vrátila.

„Omlouvám se,“ promluvila Fidelda a znovu Colgúa počastovala káravým pohledem. „Obávám se, že mému bratru není pokaždé vlastní přiměřený takt.“

„Je to pro mě rána, paní,“ ozvala se stará hospodyně. „Zнала jsem bratra Conchobhara celé dlouhé roky.“

„Všechny nás ta novina nesmírně zarmoutila, Dar Lugo. Pro všechny z nás to znamená veliký otřes. Musíme mít na paměti, že byl starý a že smrt si musí přijít pro každého z nás.“

„Ale když jsem ho viděla naposledy, byl tak plný života.“

„Kdy to bylo?“

„Včera večer. Právě šel z lékárny s nějakým vakem a s posvátným mečem Nuadovým, aby ho zavěsil ve velké síni na oslavu Beltainu.“

„Tys ho přímo viděla, jak vychází z apatyky s posvátným mečem?“ ujišťovala se Fidelma.

„Ano, nesl Nuadův meč, *Frecraid* – Odvětitel,“ přitakala Dar Luga.

„Nesl ten meč samotný, nebo v pochvě, nebo nějak zabalený?“

Dar Luga se nad tím na několik okamžiků zamyslela. „V pochvě nebyl. Nesl ho zabalený v nějakém kusu pytloviny. Poznala jsem ale ten nápadný jílec, který vyčníval ven. Pověděl mi, že se ho chystá pověsit na zeď ve velké síni, aby byl připravený na zasedání královské rady. Také nesl nějakou těžkou krabici a požádal mě, zda bych na ni nedohlédla do té doby, než si ji u mě dnes ráno vyzvedne. Řekla jsem mu, že ji schovám u sebe v komůrce vedle kuchyní.“

„Co se ale toho meče týče – viděl ho s ním jít ještě někdo další, mohl někdo zhlédnout, co to nese?“

„Nikoho jiného jsem poblíž neviděla.“

„A to bylo tedy naposledy, kdy jsi ho viděla – včera večer?“

„Přesně tak. Cainder mi ale pověděla, že dnes ráno se vynacházel dobře. Poslala jsem ji za ním, něco jsem od něho potřebovala.“

„Cainder?“ zopakovala Fidelma zvědavě. „Kdo to je?“

„Pomáhá mi v kuchyni. Právě jsem připravovala *primchutig*, první jídlo dne, když jsem Cainder poslala do apatyky, aby mi od bratra Conchobhara něco přinesla.“

„Proč?“

„Dobře víš, že bratr Conchobhar má *lóbgor*, bylinkovou zahradu, kterou mu nesmírně závidím. Potřebovala jsem nějaké *cno-mes*, lískové ořechy, do jídla, které jsem chystala.“

„Takže ona dívka bratra Conchobhara viděla ještě dnes ráno? Kdy to bylo? Dokázala bys přesněji určit čas?“

„Jen krátce po rozednění. Bylo časně, slunce se sotva začalo zvedat nad vrcholky na východě.“

„A když ho tvá pomocnice viděla, byl starý pán naprosto v pořádku?“

„Tak mi to alespoň řekla. A krom toho mi přinesla ořechy, které jsem potřebovala.“

Fidelma v zamyšlení na okamžik stiskla rty. „Musela ho vidět zhruba ve stejnou dobu, kdy jsem já odjížděla z paláce. Později

si s ní půjdu promluvit. Nikomu se o té novině nezmiňuj, dokud ji sám král veřejně nevyhlásí. Prozatím jen vyhledej toho lékaře a pošli ho za mnou a Endou do apatyky.“ Zarazila se. „Zmiňovala ses, že bratr Conchobhar nesl také nějakou bednu. Vrátil se pro ni, jak slíbil?“

„Ne. Jak jsem řekla, požádal mě, abych se o ni postarala až do dnešního rána, protože mu překázela, když nesl meč, který se právě chystal pověsit na zeď ve velké síni. Šlo o kovovou schránku. Takovou, jakou s sebou často nosí duchovní osoby. Mám ji stále u sebe.“

„Později si ji budu chtít prohlédnout.“

Dar Luga vstala a podívala se na krále. „Smějí ostatní členové tvé domácnosti vědět, že je bratr Conchobhar po smrti? Všichni ho znali a chovali v lásce.“

„Budeme se řídit pokyny mé sestry,“ odpověděl jí Colgú a pokoušel se hovořit s citem. „Až Fidelma mrtvé tělo náležitě prohlédne, hodlám svolat své hosty i jejich doprovod a tu novinu jim sdělit. Potom se rozezní smuteční zvon. Na tobě bude postarat se o všechny náležité přípravy. Smuteční obřad nechám plně ve tvých rukou.“

Hospodyně sklonila hlavu na znamení, že rozumí, otočila se a vyšla z komnaty.

„A nyní, Endo,“ promluvila Fidelma, „je snad konečně načase, abys mi ukázal místo, kde došlo k vraždě nebohého bratra Conchobhara.“

Endův popis toho, jak to v zadní místnosti apatyky bratra Conchobhara vypadá, byl velice přesný. Nejprve Fidelmu provedl přední částí lékárny, kterou důvěrně znala, kde člověka zalil tak hutný odér bylin a koření, až se málem začal zalykat, a pak došli až dozadu. Tam apatykář prohlížel mrtvoly a připravoval je k pohřbu. U stěny skutečně stála mohutná truhlice, a když ji Enda odsunul stranou, objevily se skryté dveře v podlaze. Krom západek v nich bylo i kovové držadlo, pečlivě zapuštěné do dřeva, aby nevyčnívalo nad okolní prkna. Enda se sklonil a rychle poklop zdvihl. Pod ním se objevil žebřík, který sestupoval do šera dole.

„Půjdu první,“ řekl Enda. „Když jsem sem prve vzal tvého bratra, aby na vlastní oči viděl...“ Zarazil se, pak pokračoval: „Nechali jsme dole rozžatou lucernu.“

Fidelma ho beze slova následovala dolů po žebříku. Dosud se domnívala, že zná každý *céim*, metr veliké cashelské pevnosti, každý roh do posledního *basu*, šířky dlaně. Když se ale nyní ocitla v této malé vápencové jeskyni vytesané do mocné skály, na níž si před třemi stovkami let Conall Corc vybudoval svůj majestátní královský hrad, uvědomila si, že zde existují tajemná a skrytá místa, o nichž nemá tušení. Překvapeně se rozhlédla kolem a zdvihla oči ke klenutému stropu nad sebou. Stěny a klenba nebyly hladké, ale bylo vidět, že je kdosi vytesal do skály s velikou pečlivostí. K jejímu překvapení byl povrch skály suchý. Ačkoliv cashelskou skálu a okolní kraj často bičovaly deště, zdálo se, že voda ani vlhkost do této malé jeskyňky neproniknou. Jediné věci, které se nyní v komůrce nacházely,

bylo zhroucené tělo bratra Conchobhara a vedle něho zakrvácený kus ostrého kamene.

Fidelma k tělu vykročila, přiklekla a začala svého starého učitele prohlížet. Ležel tváří k zemi, pravou ruku měl nataženou před sebou, levou mírně vzadu. Bylo poznat, že se musel zřítit kupředu. Odpozem nakrčila nos, když uviděla kašovitou hmotu z masa a kostí zezadu na hlavě a těžký kus zakrváceného vápence ležící vedle těla. Všechno bylo přesně tak, jak jí to Enda popsal. Nedalo se tam celkem nic dělat. Zakabonila se a povstala.

„Nic dalšího se tu nedozvím, dokud si tělo neprohlédne lékař,“ řekla Fidelma Endovi. „Mezitím bys mi mohl ukázat tu druhou jeskyni, o níž ses zmiňoval.“ Zvědavě se kolem sebe rozhlédla a snažila se pohledem najít její vchod.

„Ta chodbička je opravdu úzká, paní,“ odpověděl a ukázal do jednoho rohu.

Zdvihla obočí. „Nic tam nevidím.“

Enda vykročil k místu, kde ze stěny vystupoval kus skály prapodivného tvaru, a ukázal na něj. Když k němu Fidelma došla, uviděla, že stíny vrhané nerovnou stěnou ve světle blikotající lucerny štěrbinu ve zdi jeskyně téměř dokonale skrývají. Z úhlu, v němž nyní stála, spatřila, že za ní je volný temný prostor, a když se člověk natočil bokem, dokázal se jím jen tak tak protáhnout.

„Do té druhé jeskyně se jde tudy, paní. Na délku má chodbička sotva dva až tři metry, ale prudce spadá a je v ní ostrá zatáčka.“

Fidelmu to zaujalo. „Jak se ti vůbec podařilo ten vchod objevit?“

Enda pokrčil rameny. „Pozorně jsem si prohlížel stěny jeskyně a přitom jsem ve stínu zahlédl tu skalní štěrbinu.“

„Dost jsi riskoval, když ses rozhodl do ní vstoupit,“ poznamenala. „Co kdyby ta chodbička nikam nevedla a ty bys v ní uvázl a nedokázal by ses dostat zpět?“

Bojovník znovu pokrčil rameny. „Člověk se nic nedozví, když se bude všeho bát a nikdy nebude pokoušet štěstí. Jelikož už jsem v té druhé jeskyni byl a zase se z ní bezpečně vrátil, je ta otázka trochu zbytečná.“

Fidelma pocítila bodnutí podráždění, protože si velice zakládala na svém logickém uvažování. Uvědomila si, že by byla odpověděla podobně jako Enda.

„Ukázals mému bratru i tu druhou jeskyni?“

„Ukázal jsem mu vše, co jsem zde našel. Velice ho to překvapilo, o existenci těch podzemních komnat neměl ani tušení.“

Fidelma se na okamžik zarazila. Proč si asi bratr Conchobhar nechával toto tajemství pro sebe? Těžce vzdychla. „Ráda bych si prohlédla i tu druhou místnost. Jdi první a veď mě.“

Vstup do chodby byl skutečně tak úzký, že i Fidelma se dovnitř jen tak tak protáhla. Spojovací štěrbinu byla tak krátká, že se jí dalo jen stěží říkat chodba. Hned za vchodem se prudce stáčela stranou v pravém úhlu, což bránilo tomu, aby bylo z jedné jeskyně vidět do druhé. Kdyby kupříkladu v jedné z komnat byla rozsvícená svíčka, světlo by ve druhé z nich nebylo vidět. Opatrně se skulinou soukala za Endou, který držel v ruce lampu, až se konečně i ona vynořila ve druhé podzemní místnosti. Mladý bojovník zdvihl lucernu do výše, aby prostor osvětlil. Zarazila se a rozhlédla, snad ještě s větším překvapením nežli v první jeskyni.

Tato místnost byla k jejímu úžasu obložená dřevem. Bylo to, jako by z podzemní sluje vstoupili do skutečné komnaty v nějakém domě. V pableskujícím světle lucerny se zdálo, že dřevo má načervenalý nádech. Místnost byla tak nízká, že Enda se musel místy přikrčit, aby se neudeřil o skalní strop. Když se Fidelma na dřevěné obložení pozorněji zadívala, viděla, že jde s největší pravděpodobností o červený tis, jehož dřevo se k podobným účelům často používalo. První otázka, která se jí v mysli vynořila, se týkala toho, jak sem asi dostali prkna tou úzkou skulinou, aby místnost mohli dřevem vůbec obložit.

Při pohledu na tis si ale na tu otázku vzápětí sama odpověděla. Jednotlivá tisová prkna by se jistě dala skalní štěrbinou bez větší námahy pronést. Musel to být náročný podnik, který stál hodně času a námahy, ale očividně ho kdosi dokončil.

Uprostřed jeskyně stál obdélníkový stůl připomínající oltář, také z rudého tisového dřeva.

Na něm ležel podlouhlý polštář z modrého hedvábí a v něm zhruba metr dlouhý otisk jakéhosi předmětu. Podle tvaru otisku bylo nade vší pochybnost jasné, že tam musel ležet meč.

„Došli jsme k závěru, že právě tady byl přechováván posvátný meč ve chvílích, kdy nebyl vystaven při významných příležitostech v poradní místnosti,“ ozval se Enda. „Jak sama vidíš, tady vedle toho oltáře je truhlice, ale zjistili jsme, že je odemčená a prázdná. Tvůj královský bratr se domnívá, že právě zde se uchovávaly další

posvátné předměty, ale vzhledem k tomu, že tu nejsou, usoudil, že muselo jít o loupež.“

Fidelma došla k truhlici a otevřela ji. Skutečně zela prázdnou.

„Co myslíš, že v ní zloději našli?“ zeptala se.

„Nejspíš tu byl posvátný *cath*, bitevní emblém králových vojáků,“ odpověděl Enda.

Fidelma si vybavila, že bitevní emblém s vyobrazením stříbrného jelena ve skoku, symbol rodu Eóganachtů, s sebou vojsko nosilo do bitvy a že se s ním musela třikrát slavnostně obejít armáda, než započala bitva. Emblém přitom musel být natočený *deisol*, tedy směrem ke slunci. Fidelma o tom slyšela jen vyprávět, nikdy na vlastní oči žádnou velikou bitvu neviděla. Pamatovala si, že jako holčičce jí líčili příběh o asketickém mnichovi Finchovi z Bra Govanu, který v čele mumanského vojska nesl *cenncathach*, ceremoniální berlu blahoslaveného Ailbeho. I on prý před vypuknutím bitvy třikrát celé vojsko s berlou obešel – šlo o starý rituál sahající až do časů před počátkem času. Křesťanství se s existencí těchto prastarých symbolů muselo smířit a upravit je tak, aby se mohly stát součástí víry nové. Fidelma si také vzpomněla, že při určitých svátečních dnech se vystavoval kalich Ailbeho z Imleachu, prvního velkého učitele nové víry v Mumanu. Ani ten tu nyní nikde nebyl.

„Předpokládám, že bratr Conchobhar by tu byl přechovával i válečné korouhve,“ ozval se v tu chvíli Enda. „Válečné korouhve sedmi princů. Vidiš zde ty držáky, do nichž se vkládají žerdě? Ale nic v nich není. Proto jsme došli k závěru, že muselo jít o loupež, paní.“

Fidelma obrátila pozornost zpět k oltáři.

Na všech čtyřech stranách stolu připomínajícího oltář byly vyřezávané reliéfy. Motiv veprostřed vyobrazoval jelena ve skoku, symbol rodu Eóganachtů. Zdálo se, že o dřevo kdosi láskyplně pečoval. Přejela je prstem v místech, kde bylo obzvláště lesklé, a potom si ruku zdvihla k nosu. Čich jí napovídal, že reliéfy někdo pravidelně natíral včelím voskem. O krok ustoupila a požádala Endu, aby s lucernou přišel blíž a posvítil jí na vyřezávané boky oltáře, aby si je mohla lépe prohlédnout.

„Jak vidíš, paní, nic dalšího tu k vidění není. Důkladně jsem to zde prozkoumal,“ pravil Enda trochu dotčeně.

Fidelma zařala ruku v pěst a zaklepala na vyřezávaný reliéf. Ozvalo se duté zadunění. V tu chvíli ji něco napadlo a soustředěně se zamračila. Přiklekla ke stolu, začala na boky oltáře klepat hned na tom, hned na onom místě a pozorně naslouchala, jaký zvuk se ozve.

„Myslíš, že je uvnitř nějaká dutina, paní?“ zeptal se Enda.

„Stojí za to se o tom přesvědčit,“ odvětila klidně. „Zkusil ses tam podívat?“

Bojovník zavrtěl hlavou. „Nechtěl jsem znesvětit ten krásně vyřezávaný oltář, na němž dosud spočíval náš posvátný meč.“

„Je nade vši pochybnost, že uvnitř je dutý, ale existuje nějaký způsob, jak se dostat dovnitř?“ Pak Fidelma ukázala na jeden konec podlouhlého stolu. „Všiml sis tohoto?“

Enda se zblízka zadíval do míst, kam ukazovala. „Vidím tam jen reliéf jelena ve skoku. Co má být?“

„Když se podíváš pozorně, všimneš si, že lehce vystupuje nad dřevěný panel, v němž je zasazený.“

„No jistě, vždyť jde o řezbu zvířete napodobující skutečného jelena.“

„A není ti nápadné, že je to místo jakoby mírně opotřebované a že je na něm i pár škrábanců?“

Enda se v blikotajícím polosvětle ušklíbl. „Možná je ten panel uvolněný. Nesahal jsem na něj.“

Klečící Fidelma na reliéf opatrně zatlačila prsty. Nic se nestalo a jelen se ani nepohnul. Znovu se na něj pozorně zadívala a potom se pokusila zatlačit na druhou stranu. Tentokrát jako by se sotva znatelně posunul a ozvalo se cvaknutí. Fidelma se okamžitě k oltáři naklonila a požádala Endu, aby jí posvětil blíž.

Vyřezávaný jelen se skutečně o malý kousek pohnul. Natáhla ruku k paroží, které jí umožnilo získat na hladkém dřevě lepší úchop. Znovu na něj zatlačila. Její snaha byla odměněna dalším cvaknutím a pak už se celý panel posunul stranou. To jí umožnilo uchopit desku pevněji a pak už ji lehce odsunula. Uvnitř se objevily dvě dlouhé příhrádky, které sahaly po celé délce oltáře.

„Je to prázdné!“ pronesla sevřeným hlasem.

„Něco tam přece je,“ pravil Enda, když jí nahlédl přes rame-no, a ukázal do temného kouta vzadu. „Ach, je to jen kousek pergamenu.“ Z hlasu mu znělo zklamání.

Fidelma na to nic neřekla, ale natáhla ruku tak hluboko, jak jen dokázala. Jen tak tak na předmět vzadu dosáhla. Nebýt

toho, že Enda lampou posvítíl až dozadu, pergamen by velice snadno přehlédli.

Bylo to až na několikátý pokus, když se jí konečně podařilo nataženými prsty předmět uchopit. Opravdu to byl nějaký kus pergamenu a byl popsáný.

„Není to přesně řečeno pergamen, ale *palimpsestos*,“ pravila puntičkářsky, když si ho podrobněji prohlédla.

Enda se zamračil. „Mně to tedy připadá jako pergamen,“ prohlásil.

„Je to vypjatá kozí kůže, ale oškrábaná. Původní zápis byl odstraněn a na jeho místě je teď nový záznam.“

I Enda nyní natáhl ruku do temné dutiny stolu a prošátral obě přihrádky.

„Nic dalšího už tam, paní, není,“ zamružel nespokojeně.

Fidelda si přidržela útržek pergamenu, připomínajícího papír, blíž u očí. Těch pár značek, které rozeznávala, vypadalo jako záznam v prastarém ogamovém písmu. Zatímco se je pokoušela rozluštit, zaslechli nějaký hlas, který je volal.

„Je tam dole někdo?“ Jako by to znělo z veliké dálky.

Enda se dal okamžitě do pohybu. „To musí být ten lékař, pro kterého jsi dala poslat, paní.“

Fidelda si kus pergamenu rychlým pohybem vložila do taštičky na hřeben, kterou vždycky nosila u pasu. Z nějakého důvodu cítila potřebu nechat si ten nález prozatím pro sebe, nepřála si, aby se o tom zvláštním útržku někdo dozvěděl. Zasunula dřevěný panel zpět na místo a potom na Endu kývla na znamení, že se může úzkou skulinou vrátit zpět do první jeskyně. Rychle ho následovala. Seznali, že lékař prozatím do podzemního prostoru nesestoupil, ještě čekal nahoře v zadní místnosti apatyky.

„Nezmiňuj se mu o té druhé jeskyni,“ špitla Endovi do ucha ve spěchu a pak už rychle začala šplhat po žebříku, až měla hlavu a ramena nad úrovní podlahy v lékárně. Nad sebou uviděla stát muže oděného v řeholním rouchu.

„Jsme v jeskyni tady dole,“ řekla mu úsečně – muže její náhlé objevení podle všeho mírně polekalo. „Pojď za námi.“

Pak zase rychle sešplhala zpátky a společně s Endou čekala, až se k nim muž připojí. Dole se k nim otočil tváří.

Bratr Laig byl jedním z těch mladíků líbivého vzezření, kteří se Fidelmě většinou už od prvního pohledu protivili. Nebyl nijak zvlášť vysoký, ale měl dobře stavěnou postavu vypovídající

o tělesné síle a mrštnosti. Překvapilo ji, když si všimla, že dlouhé měděné vlasy nemají vyholenou žádnou tonzuru. Z tváře pravidelných rysů na ně tázavě hleděly modré oči. V jeho vzezření nebylo na první pohled nic nepříjemného, až na jakýsi stín mar-nivosti; jako by se mu jeden koutek úst zdvihl a v pohledu očí se dala vyčíst stopa nadřazenosti a opovržení ostatními. Také bylo ihned patrné, že si velice zakládá na svém zevnějšku. Zatímco si Fidelma v tichosti prohlížela Laigovu domýšlivou tvář, v duchu se musela vyplísnit za tak krutý odsudek, ještě nežli stačil ten muž promluvit. V mysli se jí vynořila slova Heroda Attica – *Barba non facit philosophum*. Vous nedělá filozofa.

„Ty jsi bratr Laig, lékař?“ zeptala se ho, zatímco se mladík začal rozhlížet po jeskyni, v níž se právě ocitl.

Mnich k ní stočil pohled svých pohrdlivých očí. „Tohle s sebou nenosím jen jako závaží,“ odpověděl stručně a zdvihl v pravé ruce *lés*. Byla to lékařská brašna, podobnou s sebou většinou nosil i Eadulf. Ačkoliv lékařského studia nechal už před celou řadou let a nikdy úroveň lékaře nedosáhl, brašna se mu v průběhu mnoha jejich vyšetřování často hodila. A jeho znalosti z oboru jim při řešení záhad, s nimiž se setkávali, byly často velice ku prospěchu.

Člověk, který Fidelmu lépe znal, by si byl povšíml mírného ztuhnutí koutků jejich úst a sotva patrné změny barvy jejich očí, když uslyšela mladíkovu jízlivou odpověď.

„Neptala jsem se tě, proč u sebe máš lékařskou brašnu,“ odvětila mrazivě. „Chtěla jsem vědět, zda jsi bratr Laig, a tudíž i lékař.“

Mnicha její odpověď ani trochu nezarazila.

„Není to snad zřejmé?“

„Vzhledem k tomu, že jsem se s tebou ještě nikdy nesetkala, to zřejmé není,“ odpověděla Fidelma stále stejným tónem. „Pověděli mi, že jistý bratr Laig nedávno přicestoval do paláce mého bratra, aby zde u dvora zastával pozici lékaře. Nechala jsem si ho sem do lékárny zavolat, aby mi byl nápomocen svými vědomostmi. Učinila jsem tak coby *dálaigh* a právní poradkyně svého bratra krále. Nyní tě tedy znovu žádám, abys potvrdil svou totožnost.“

Mladík se po jejích slovech na okamžik zarazil, potom pokrčil rameny. Z jeho držení těla nepřestávala vyzařovat troufalost, ale hlas mu zněl o něco méně naduté než před malou chvilí.

„Jsem Laig, syn Intatův, a dosáhl jsem při studiu lékařského umění hodnosti *druimclí*.“

„A kde jsi studoval?“

„Mým učitelem byl Callanáin z lidu Uí Cairbre.“

„Dobrá, Laigu, synu Intatúv, přístup blíže a poděl se s námi o bohatství své učenosti.“ Nepokoušela se zastírat ironický tón, když ukázala na tělo starého lékárníka. Enda stál poblíž s lucernou, připravený přistoupit mladému lékaři na pomoc, až ho bude potřebovat.

„Pověděli mi, že jde o tělo bratra Conchobhara,“ prohlásil mnich.

„Je tomu naneštěstí právě tak,“ přisvědčila Fidelma temně. „Právě jsi nahoře prošel jeho apatykou.“

„A tato jeskyně je její součástí?“ zeptal se bratr Laig a zvědavě se kolem sebe rozhlížel. Zdálo se, že jeví větší zájem o podzemní prostor nežli o mrtvé tělo.

„Hlavní část lékárny je nad námi,“ zopakovala Fidelma a zavrtzele mu odmítala poskytnout další informace.

„Zajímavé. K čemu tedy ten stařec tuto místnost používal?“

„Můžeme se jen dohadovat, že to bylo skladiště.“

„Moc toho tady ale neskladoval, což?“

Fidelmy se začala zmocňovat podrážděnost. „Nechala jsem tě sem zavolat, abys prohlédl toto tělo. To od tebe nyní očekávám.“ Potom ji něco napadlo. „Rozumím tomu správně, že tys bratra Conchobhara neznal? Měla jsem za to, že jste se setkali.“

Bratr Laig si pohrdlivě odfrkl. „Přibyl jsem do zdejšího paláce teprve nedávno a neměl jsem důvod se s ním seznamovat, ačkoliv jsem na něho jednou nebo dvakrát někde narazil a prohodili jsme pár slov.“

„Nuže, teď tu před tebou leží mrtev a my očekáváme tvé vyjádření ohledně toho, jak podle tvého soudu přišel o život.“

Bratr Laig bez dalšího přikročil k tělu a sehnul se. Enda k němu přistoupil a svítil mu lucernou zvednutou nad hlavu.

Mladý lékař si odložil brašnu a začal tělo prohlížet, přičemž se na ně díval z několika různých úhlů. Fidelma by rozhodně nemohla tvrdit, že si ten mladík nepočíná důkladně. Když s prohlídkou zezadu skončil, obrátil tělo na záda a začal se věnovat stejně pečlivě prohlídce té strany, která dosud ležela na zemi. Potom ještě strávil nějaký čas tím, že zblízka studoval ránu v apatykářově týlu. Za celou tu dobu nepromluvil ani slovo a Fidelma stojící opodál měla co dělat, aby krotila svou netrpělivost.

Nakonec se neovládla a řekla: „Myslím, že příčina smrti je nabíledni.“

„Myslíš?“ opáčil bratr Laig suše.

Fidelma se musela opanovat, aby nevyřkla příkrou odpověď, která se jí drala ze rtů, ale potom místo toho přeformulovala svou myšlenku. „Jsem toho názoru, že vrah ho udeřil zezadu a rozdrtil mu lebku.“

„Ano, toto je skutečně nabíledni,“ odpověděl bratr Laig jízlivě.

„Jistě sis všiml toho kamene ležícího vedle těla?“

„Ano. Myslíš, že je z nějakého důvodu důležitý?“ zeptal se lékař nepřijemným hlasem.

Fidelma se zamračila. „Dohaduji se, že šlo o smrtící zbraň, neboť tu kolem nevidím nic jiného, čím by se dala něčí hlava roztržít.“

Bratru Laigovi přelétl přes rty úsměv. „A vzhledem k tomu, že tu leží ten kámen a nic jiného, z toho podle tvého plyne, že to musela být vražedná zbraň?“ Tu otázku položil mírným tónem, z něhož ovšem zněl posměch.

Fidelma na okamžik stiskla rty, nežli se jala odpovídat. „Je pochopitelně vidět, že na kameni jsou stopy krve. Ale nemohu se zbavit dojmu, že ty máš jinou teorii.“

„No jistě, je to krev, ale jen několik skvrn. Jen se podívej na to místo, kde byla lebka proražena. Dobře si je prohlédni a pověz mi, co vidíš?“

Fidelma se neochotně sklonila k mrtvému starci a začala ránu studovat. Nebyla tak veliká, jak se jí při první zběžné prohlídce zdálo. Ačkoliv viděla, že kost byla skutečně na jednom malém místě proražená, rána silně krvácela. V tu chvíli pochopila, že tak malou ránu nemohl způsobit velký ostrý kámen.

Bratr Laig se postavil a ve tváři se mu objevil samolibý úsměv.

„Chceš říct, že toto nebyla vražedná zbraň?“ zeptala se ho Fidelma úsečně.

„Je očividné, že nikoliv,“ odpověděl povýšeným hlasem. „Zaprvé proto, že rána silně krvácela a na kameni by ulpělo mnohem více krve. Zadruhé proto, že tvar rány tomu neodpovídá. Spíše bych hledal nějakou malou okrouhlou, možná i hladkou věc, možná větší oblézek nebo kovovou kouli. Udeřila ho do hlavy s takovou silou, že prorazila starci lebku. Očekával bych, že podobné zranění by oběť uvrhlo do okamžitého bezvědomí a krátce poté by následovala smrt.“

„Že by smrt následovala? Chceš tím říct, že nezemřel okamžitě?“

„Podle mého soudu ne. Nemohl bych pochopitelně přísahat, že se po té ráně ještě na nějakou dobu probral, ale také by mě nijak nepřekvapilo, kdyby tomu tak bylo.“

Fidelma se ponuře rozhlédla kolem. „Vidíš ale sám, že je to tu zcela prázdné. Žádná další zbraň tu není. A rozhodně tu nikde nevidím nic, co by připomínalo hladkou kouli.“

„To nic nemění na tom, co jsem na těle varoval.“

„Proč by ale pachatel nechával u mrtvolý kámen zamazaný od krve? Pokoušel se nás snad svést na scestí a vnuknout nám myšlenku, že šlo o smrtící zbraň?“ ptala se naléhavě.

„K tomu se vyjádřit nedokážu, na to musíš přijít ty sám. Zmiňovala ses přece, že jsi *dálaigh*.“ Potom se mladík s protivným výrazem usmál. „Zeptala ses mě jen na můj názor ohledně rány na těle a příčiny smrti. Jako lékař ti v těchto otázkách rád vyhovím, ale pokud si přeješ, mohu ti sdělit i nějaké své další postřehy.“

Fidelma se na nadutého mladíka zadívala s nechutí.

„Jaké postřehy?“

„Tvrdíš, že toto byla součást apatyky bratra Conchobhara. Prázdná místnost vytesaná do skály pod jeho palácovou lékárnou. Proč ji udržoval v tak pěkném a čistém stavu, ale přitom v ní nic neměl? Prohlídka jeho těla mi napovídá, že to byl starý vetčný muž, jistě se nepohyboval s lehkostí. Všechno tomu napovídá,“ dodal a máchl rukou k mrtvole.

„Kam těmi slovy směřuješ?“

„Ke dvěma věcem. Zaprvé, ta jeskyně je prázdná. Zajímalo by mě, k čemu ji používal. Je nad slunce jasnější, že v ní neskladoval žádné ze svých bylin ani léčivých lektvarů. Nahoře měl prostoru dost, další místnost nepotřeboval – ale přitom je to zde úzkostlivě čisté. Proč? Proč by vetčný stařec, kterému by jistě činilo nemalé potíže zvednout poklop v podlaze a sestoupit sem po žebříku, udržoval v podzemní prostora takový pořádek?“

Odmlčel se, jako by očekával odpověď, ale Fidelma se v mžiku rozhodla mu pro tu chvíli nic dalšího nesdělovat.

„Zmiňoval ses o dvou věcech?“ připomněla mu rychle.

„Ať už je odpověď na mou první otázku jakákoliv, odhaduji, že bratr Conchobhar znal svého vraha natolik dobře, že neváhal vzít ho s sebou dolů do této jeskyně. Nevíme sice, za jakým účelem, ale nejenže se nerozpakoval ho sem dovést, ale také mu důvěřoval natolik, že se k němu otočil zády a vrah toho využil

a udeřil ho. Pachatel musel zbraň zvednout dost vysoko, aby získala sílu potřebnou k proražení lebky.“

„Chceš tím říct, že takovou ránu by dokázal zasadit jen vysoký silný muž?“

„Ano, síly bylo potřeba. Ale nedá se vyloučit, že stařec kupříkladu klečel, když k napadení došlo.“ Cynicky se na Fidelmu ušklíbl. „Mohli ho srazit na kolena, nežli mu zasadili smrtící ránu. Nemusím snad zdůrazňovat, že se zmiňuji jen o možnostech, jistotu mít nemůžeme. Mohl to být mladý muž, mohla to být i vysoká mladá žena, ale pachatel byl rozhodně někdo, kdo dokázal zbraň zvednout do výšky a pak jí s citelnou silou ránu uštedřit.“

Fidelm se zamyslela. „A ty také říkáš, že, soudě podle vzhledu zranění, šlo o nějakou menší hladkou kouli buď z kamene, nebo z kovu?“

„To mi napovídá tvar té rány v lebce. Koule dost malá na to, aby ji člověk dokázal snadno uchopit do dlaně.“

V tu chvíli si Fidelma všimla, že Enda, který stál tiše vedle nich, zatímco bratr Laig prováděl ohledání těla, se tváří nápadně rozpačitě.

„Chtěl bys k tomu něco dodat?“ zeptala se ho. Okamžitě zavrtěl hlavou, ale ona měla dojem, že se jen zdráhá promluvit před tím mladým doktorem.

Obrátila se zpět k lékaři. „Jsem ti za tvé postřehy vděčná, bratře Laigu.“

„Jako lékař jsem se bez vyzvání nechtěl pouštět na tvé pole působnosti v roli *dálaigh*.“ Domýšlivost v jeho hlase byla jasně patrná. Když Fidelma na jeho popíchnutí nereagovala – bylo totiž zřejmé, že svá slova myslel jako narážku na Fidelminy nedostačné schopnosti –, pokračoval: „Přeješ si, abych s Dar Lugou dohodl, že do apatyky mají přijít ženy, které tělo omyjí a připraví k pohřbu? Víc už se o něm nedozvíme a mělo by být pohřbeno dnes o půlnoci. Předpokládám, že členové královské domácnosti si budou přát uspořádat *cro-lige*, hostinu u zemřelého, a připravit vše potřebné k *aire*, hlídce u zesnulého.“

„Všechny rituály proběhnou, jak náleží,“ odvětila Fidelma stroze. „Vyříd' Dar Luze, že ji zanedlouho vyhledám, abych s ní promluvila.“

„Nuže dobrá.“ Stále nad něčím váhal. „Předpokládám, že nemáš nic proti tomu, aby nyní začal vyzvánět *clog-estechtae*, umíráček? Tak se to v podobných případech dělá.“

„Ještě ne. Můj bratr chce zprávu o smrti bratra Conchobhara veřejně vyhlásit, hned jak si s ním o tom případě promluví. Vzhledem k tomu, že se jedná o vraždu, je třeba splnit jisté právní náležitosti.“

Zdálo se, že se bratr Laig nějak nemá k odchodu.

„Asi si budeš muset nejprve promluvit se všemi, kteří bratra Conchobhara dnes ráno ještě viděli.“ Sklopil pohled k mrtvole. „Teď si uvědomuji, že jsem ho vlastně dnes už také zahlédl.“

Enda přimhouřil podezíravě oči. „Netvrdil jsi náhodou, žeš ho neznal?“

„Říkal jsem, že jsem se s ním několikrát setkal a vyměnili jsme si pár slov. To je rozdíl. Dnes časně ráno jsem právě kráčet přes nádvoří a uviděl jsem tady toho starého pána mávat. Otočil jsem se na druhou stranu a zahlédl tebe, jak vyjíždíš na koni branou paláce,“ dodal směrem k Fidelmě. „Také jsi mu pokynula.“

„To je pravda. Nic dalšího jsi už potom neviděl?“

„Otočil se a zamířil do lékárny. Všiml jsem si, že u dveří na něho čekala nějaká mladá žena, a pak dovnitř vešli společně.“

„Říkáš mladá žena? Ach ano, to byla jedna z kuchyňských pomocnic.“ Fidelma si v tu chvíli vybavila, jak jí Dar Luga pověděla, že za bratrem Conchobharem poslala dívku Cainder, aby jí od apatykáře přinesla nějaké lískové ořechy.

„Nevypadala jako děvečka z kuchyně. Zhlédl jsem ji předtím mezi královskými hosty.“

Fidelma se snažila nedat na sobě znát, nakolik ji to překvapilo.

„Mezi hosty? V současné chvíli je na hradě prozatím jen hrstka hostů, několik náčelníků z okolí s manželkami a doprovodem. Jsi si jistý, že nešlo o nějakou děvečku?“

„Byla to vysoká dáma s plavými vlasy barvy zralého obilí v době dnů Lughnasa. Byla pěkně oděná a na ruce měla stříbrný náramek, do něhož bylo vsazeno několik barevných kamenů.“

Fidelma podle jeho popisu dotyčnou poznala. „Dokážeš se vyjadřovat překvapivě poeticky,“ pronesla suše. „Na mysl mi připadá jedna z našich návštěvnic, na niž by se tvá slova hodila. Takže ty říkáš, že do apatyky zašli společně? Cos udělal pak?“

„Šel jsem si po své práci.“

„Což bylo přesně co?“

„Potřeboval jsem vyhledat Dar Lugu. Jeden z jejích pomocných kuchařů se nedávno spálil. Chtěl jsem se přesvědčit, že se spálenina dobře hojí.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Dům smrti.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.